

Sağlıkta Değişim ve Gelişim Yerine, Kaos ve Yıkım-2

Sağlık hizmetlerinde yaşanan sıkıntılar artarak kendini göstermeye devam etmektedir. Son günlerde sosyal medya da özellikle;

– Sağlık personeline yönelik şiddet, kötü çalışma şartları, sahte doktorlar,

Örneğin, Medeniyet Üniversitesi Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi Acil Servisinde bir sahte doktorun üç ay süreyle görev yaptığı açığa çıkmıştır. Sağlık Bakanlığı ve Hastane Yöneticileri bu olayda ise inkar etme şartları olmadığından, olayı yandaş medya eliyle önemsizleştirme, örtbas etme gayretlerini hemen devreye koymuşlardır. Bakanlığın açıklamasında yer alan “gözlemci olarak bulundu” ifadesi ise trajedi komiktir.

Sağlık sektörünün ana damarları olan ilaç, hizmet sunumu, sigorta ve tıbbi cihazlar konularında yaşanan sıkıntılar, sağlık sistemini sarmal bir problemler yumağına doğru sürüklemektedir.

Türkiye, son dönemde sağlık politikalarındaki olumsuz gelişmelere paralel olarak özellikle ürün / hizmet geliştirme, sahiplik ve çevresel faktörler incelendiğinde birçok ülkenin gerisinde kalmaktadır.

Eşi de bir hekim olan Başbakan Davutoğlu, acaba pusulası şaşmış olan bu gidişe yön verebilecek mi?

Türkiye'nin her yerinde sağlık çalışanı intihar oranları artmaktadır. Örneğin; ALO 184 hattına gelen bir şikâyet sonrası açılan soruşturma üzerine, 2 yıl önce 30 Kasım günü görev yaptığı İstanbul (Samatya) Eğitim Araştırma Hastanesi'nin 6. Katından atlayarak intihar eden Dr. Melike Erdem Dönüşüm Programı şehidi olarak anılmaktadır.

– Eğitim ve araştırma hastanelerinin elverişsizliği,

Örneğin; Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde acil tıp asistanlarının TUK’a başvurusu sonrasında bir komisyon inceleme yaptı ve bu hastanenin eğitim verme yetkisinin 6 aylığına kaldırılmasına karar verildi. Yakın tarihlerde Kanuni Sultan Eğitim Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları kliniğindeki asistanların şikayeti üzerine yapılan değerlendirmede iç hastalıkları kliniğinde eğitim koşullarının oluşturulamadığı ortaya çıktı ve eğitim yetkisi 6 aylığına kaldırıldı.

– Acil bölümünde aşırı yığılma,

75 milyon nüfuslu bir ülkede 90 milyon acil servis başvurusu yaşanmıştır.

– ‘Medula Provizyon Sistemi’ veya diğer adıyla ‘reçete onay sistemi’nde krize dönen teknik aksaklıklar,

Türk Eczacılar Birliği (TEB) yönetimi açıklamasında; “2010 yılından bu yana sürekli yaşadığımız sorun karşısında, Sosyal Güvenlik Kurumu’nun sistemin altyapısını güçlendirmek adına herhangi bir çalışma yapmaması, eczanelerimizde sistemin açılmasını bekleyen binlerce bebek, yaşlı, çocuk ve acil hastalarımızın günlerce ilaçlarına ulaşamamasına ya da ilaçlarını ceplerinden ödeyerek almalarına neden olmakta” şeklinde sorunu belirtmiştir.

– ‘Avuç İçi Tarama’ olarak bilinen ‘Biyometrik Kimlik Doğrulama’ uygulamasında yaşanan fiyasko,

Danıştay 15. Dairesinin verdiği, yürütmenin durdurulması kararı ile özel hastaneler 24 milyon TL zarara uğramış ve satın alınan 7488 adet avuç içi tarama cihazı özel hastanelerin elinde kalmıştır.

– Aile Hekimleri’ne yönelik yapılan zorlama değişiklikler,

Türk Tabipleri Birliği’nin çağrısıyla sağlık hizmetine ilişkin yapılan sürekli değişiklikleri ve bu çerçevede aile hekimlerine getirilmek istenen nöbetleri protesto etmek amacıyla Ankaralı ve Ankara dışından gelen sağlık, emek ve meslek örgütlerinin temsilcileri 29 Kasım 2014 Cumartesi günü Türk Tabipleri Birliği önünde bir araya gelmiştir. Sağlık Bakanlığı önüne yürüyerek basın açıklaması yapmayı planlayan kitle polis engeliyle karşılaşmış, onlarca çevik kuvvet polisi ve tomalar tarafından etrafları çevrilen hekimler ve aile sağlığı çalışanları anayasal hakları olan toplantı ve gösteri yürüyüşünün güvenlik güçlerince engellendiğini belirterek basın açıklamasını durduruldukları yerde gerçekleştirmişlerdir.

TTB Merkez Konsey Başkanı Dr. Bayazıt İlhan engelleme karşısında bir saat süreyle Ankara Emniyet Müdürü ve Ankara Valisi’ne telefonla ulaşmaya çalıştıklarını ancak yanıt alamadıklarını belirttikten sonra demokratik ülkelerde en doğal hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının bu türlü engellenmesinin ülkemizdeki rejimin niteliğini açıklıkla ortaya koyduğunu ifade etmiştir. Dr. Bayazıt İlhan, ilan edilmemiş bir sıkıyönetimle karşı karşıya kaldıklarını da sözlerine eklemiştir.

– Polikliniklerin ticari bir merkez haline getirilmesi,

Bunun son örneği diş hekimliğini, büyük sermaye gruplarına teslim edecek olan “Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik Taslağı”dır. Bununla ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin tamamen “kâr” getiren bir hizmet haline getirilmesi amaçlanmaktadır. Poliklinik tanımının ortadan kaldırılması, var olan polikliniklerin “Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi” olarak tanımlanması öngörülüyor. Bu tasarıya göre doktor olmayan herhangi bir sermayedar bu ağız-diş sağlığı merkezlerine ortak olabilecektir.

– Büyük bir hevesle girişilen ‘Şehir Hastaneleri’nin hayal olarak kalması,

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın başbakanlığı döneminde ‘hayalim’ dediği şehir hastanelerine ilk temel atılalı 14 ay olmasına rağmen hastane inşa edilecek birçok yerde hiçbir çalışmanın yapılmaması dikkat çekiyor. Erdoğan, “hayalim” dedi, Müezzinoğlu, ‘şehir

efsaneleri' sözünü 'şehir hastaneleri'' olarak değiştirdi, ancak gelinen son nokta ile söylenenleri birleştirdiğimizde ortaya koca bir "Şehir Hastanesi Hayali" ortaya çıkmaktadır.

– Üniversite hastanelerinde ise başta Tam Gün Yasası olmak üzere global bütçe ve benzeri uygulamalar,

İstanbul Üniversitesi Rektörü ve Üniversite Hastaneleri Birliği Derneği Başkanı Prof. Dr. Yunus Söylet; Devlet ve Üniversite hastanelerini Kamu'ya ait çift yumurta ikizlerine benzetmektedir. Yani birbirine çok benzemeyen bu ikizlerden bir tanesi olan Bakanlığın oldukça iri yapılı, semirmiş, oldukça dominant ve Siyasiler tarafından bir hayli kollanan, Üniversite hastanelerinin ise daha içine kapalı olduğunu söylemektedir. Üniversite hastaneleri başta olmak üzere bazı devlet hastanelerinin uzun ödeme süreçleri firmaları bitirmiş durumda ve özellikle üniversite hastaneleri bu işin altından nasıl kalkacaklar belli değildir.

– Genel Sağlık Sigortası (GSS) uygulaması ile sağlığa erişimin daha da zorlaşması,

Türkiye'de yaşıyan herkesin GSS kapsamında olacağı söylemi, herkesin sağlık hizmetlerinden devlet güvencesi altında ve para ödemededen faydalanabileceği yanılgısını oluşturmaktadır. SS uygulaması ile mevcut Yeşil Kartların vize tarihinin bitimini takip eden bir ay içinde gelir tespiti için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvurmaları gereği doğmuştur. Sağlıkta Dönüşüm Programı öncesinde hastalardan sadece ilaç katılım payı (emekliye yüzde 10, çalışana yüzde 20) alınırken, şimdi hastaların her kademede ödemesi gereken katkı paylarını ise şöyle sıralanmaktadır:

"Randevu için ödenecek telefon ücreti. Devlet hastanesinde muayene katılım payı (5 TL). Aile sağlığı merkezinde yazılsa bile reçete ücreti (3 TL). Üç kalemden fazla ilaç gerekirse kutu başına 1 TL ek ücret. İlaç katılım payı (emekliye yüzde 10, çalışana yüzde 20). Eşdeğer ilaç fiyat farkı (yazılan ilaç ile aynı içerikteki en ucuz ilacın fiyat farkı). Özel hastane fark ücreti (son düzenleme ile yüzde 200'e kadar). Tetkik fark ücretleri. Erken muayene/ameliyat fark ücreti. Öncelikli tetkik ücreti. İstisnai sağlık hizmeti (ağrısız doğum, laparoskopik işlemler gibi). Otelcilik hizmetleri adı altında alınan farklar. SGK bu türden kısıtlamalarla vatandaşları hem "akılcı ilaç kullanma" hem de "kendine iyi bakma" konusunda bilinçlendirmeye(!) çalışmaktadır. Ancak bilindiği gibi; Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde yapılan düzenlemelerle vatandaşın çok sık doktora başvurması sağlanmış, sağlıkta bir "tüketim" alışkanlığı kazandırılmış; bunun karşılığı da "isteyen istediği hastaneye gidebiliyor", "sağlıkta erişim arttı" söylemleri olmuştur. Şimdi ise mevcut alışkanlıklar kazandırıldıktan, kışkırtılmış bir talep yaratıldıktan sonra "ilaç kullanımı konusunda bilinçlendirme", "gereksiz kullanımı azaltma" gerekçeleriyle katkı payı alınmasının yolu açılmıştır. Sağlığın ertelenemez ve ikame edilemez bir ihtiyaç olduğu düşünülüğünde, bu katkı paylarının daha da artacağı, SGK'nın elinin vatandaşın cebinden hiç çıkmayacağı açıktır. Artık vatandaşa "istediğin sağlık kurumuna gidebilirsin ama parasını ödemek koşuluyla" denmektedir."